

АД ПРЫДАМАВЫХ ДА ПАДЗЕМНЫХ

У пошуках больш эфектыўнага рашэння праблемы збору бытавых адходаў камунальнікі за апошнія некалькі гадоў здзейснілі сапраўдны рывок. На змену звычайным кантэйнерам спачатку прыйшлі паасобныя, а цяпер ёмістасці наогул «схавалі» пад зямлёй.

Для Магілёўскай вобласці заглыбленыя кантэйнеры не навінка. Чатыры гады таму першыя з іх ужо былі апрабаваны ў Магілёве. Яны паявіліся там, дзе па санітарных нормах нельга было зрабіць (адмысловую пляцоўку ад вокнаў жылога дома да месца знаходжання ёмістасцяў для збору цвёрдых бытавых адходаў павінна быць не менш за 20 метраў). Цяпер у краіне праводзіцца работа па закрыцці ўнутрыдамавых смеццераводаў, і магілёўскія камунальнікі ініцыявалі ўстаноўку заглыбленых кантэйнераў як альтэрнатыву.

— Мы зрабілі тэхніка-эканамічнае абгрунтаванне з прыкладамі таго, што гэта зручна і выгадна, і на працягу года даказвалі гэтыя перавагі, — паведаміў дырэктар Магілёўскага Спецаўтапрадпрыемства Анатоль ТАЛПЫГА. — У Магілёў прыездзілі камісія, вывучалі абставіны на месцы і нарэшце далі дабро. Па лініі «Аператара другасных рэсурсаў» нам выдзяляюць 175 тысяч рублёў на ўкараненне праекта.

Заглыблены кантэйнер мае аб'ём 5 метраў кубічных і фактычна замяняе

сем стандартных па 0,75 кубоў. На пярсе знаходзіцца толькі цыліндр дыяметрам каля 2 метраў і герметычная накрыўка. Навінкі яшчэ і ў тым, што ўнутры ёмістасці знаходзіцца сістэма пажаратушэння. Калі туды трапляе запаленая цыгарэта, механізм спрацоўвае і засыпае месца ўзгарання парашком.

— Заглыбленыя кантэйнеры — вельмі добры варыянт збору адходаў, — упэўнены дырэктар Спецаўтапрадпрыемства. — Гэта і чысціня, і культура, і павелічэнне аб'ёму выманна другасных матэрыяльных рэсурсаў. Ні бадзяжныя сабакі туды не дабяруцца, ні птушкі, ні людзі без пэўнага месца жыхарства. Можна без канца пералічваць перавагі, якія дасць аснашчэнне жыллёвага сектара такімі кантэйнерамі. І побач ніякага смецця не валяецца. Было б добра зусім адмовіцца ад звычайных смеццевых пляцовак, а замест іх паставіць заглыбленыя кантэйнеры. Людзі, на жаль, не

НОУ-ХАУ

У Магілёве рэалізуецца пілотны праект з усталяваннем заглыбленых кантэйнераў

заўсёды разумеюць перавагі новаўвядзення, бо ім прасцей было б выкідаць смецце не выходзячы з дому. Але новыя кантэйнеры — большая гарантыя таго, што на лесвічных пляцоўках будзе чыста і без непрыйемных пахаў.

Ужо складзены і зацверджаны Магілёўскім гарвыканкамам графік, згодна з якім да 1 студзеня наступнага года ўсе 70 кантэйнераў будуць устаноўлены. Акрамя гэтага, Спецаўтапрадпрыемства набывае другую машыну, якая будзе вывозіць з гэтых кантэйнераў цвёрдыя бытавыя адходы. Машына абсталявана адмысловым прыстасаваннем — кранам-маніпулятарам (КМУ), што дазваляе даставаць змесціва кантэйнера без асаблівых праблем.

Хутчэй за ўсё праект будзе распаўсюджаны на іншыя вобласці. Але, як кажа Анатоль Талпыга, тых 70 кантэйнераў, якія ўсталююцца ў Магілёве, для горада недастаткова. Трэба яшчэ 100, каб закрыць усе смеццераводы.

Дарэчы, некалькі гадоў таму заглыбленыя кантэйнеры з'явіліся і ў Горках. Па словах горацкіх камунальнікаў, на іх абслугоўванні знаходзіўся двор, дзе нельга было зрабіць пляцоўку для збору смецця, жыхары выкідвалі пакеты з бытавымі адходамі на вуліцы. А калі ў двары з'явіўся заглыблены кантэйнер, праблема вырашылася сама сабой.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
zigulya@vvi.zda.by

МЕРКАВАННІ

ЯК ВЫ ЎТЫЛІЗУЕЦЕ АДХОДЫ?

Такое пытанне мы адрасавалі жыхарам нашай краіны

Кіраўнік праекта Цэнтра экалагічных рашэнняў «Зялёная карта» Марыя СУМА:

— Адходы бываюць розныя. Паперу я адношу ў спецыяльныя кантэйнеры, пластык таксама выкідваю ў кантэйнеры, якія размешчаны недалёка ад нашага офіса. Туды ж адпраўляюцца металам і шкло. Батарэек у мяне практычна няма, але калі яны з'яўляюцца, то іх я адношу ў пункты прыёму БелВТІ. Для буйнагабарытных электронных адходаў таксама выклікаю службу, якая выводзіць падобныя рэчы. Лекі збіраю дома, нікуды не выкідваю. Арганічныя адходы, на жаль, выкідваю ў агульны кантэйнер. Чаму на жаль? Таму што ў нас у горадзе няма сістэмы паасобнага збору падобных адходаў. Вопратку адношу ў дабрачынны праект «KaliLaska». Я ўвогуле лічу, што трэба не толькі ўтылізаваць адходы, але і прадухіліць іх утварэнне. Гэта значыць, купляць тое, што можна шматразова выкарыстаць. Чаму неабходная ўтылізацыя? Трэба разумець, што многія адходы можна перапрацаваць і атрымаць рэсурсы. Звалка — гэта не абавязкова канчатковы вынік прадукту.

Спецыяліст па тэставанні кампаніі Neklo Станіслаў ГАРАХАВІК:

— Не магу сказаць, што я актывіст у гэтым пытанні. Я стараюся выкідаць пластык у спецыяльны кантэйнер, які стаіць каля майго дома. Што датычыцца батарэек, то для іх у мяне на рабоце таксама ўстаноўлены кантэйнер. У цэлым, гэта ўсе мае намаганні. Але я б хацеў утылізаваць адходы паасобна, каб былі створаны неабходныя ўмовы. Напрыклад, калісьці арганізацыя, у якой я працую, захацела асобна выкідаць пластыкавы посуд. Справа ў тым, што мы штотды заказваем шмат абедаяў, адпаведна, посуд трэба неяк перапрацаваць. Але нічога не выйшла: калі канкрэтна ў нашым офісе мы дамовіліся ўтылізаваць адходы раздзельна, то кіраўніцтва офіснага будынка ў цэлым не пайшло нам насустрач. Мне здаецца, гэта сапраўды важнае пытанне, таму хацелася б, каб пра гэты аспект гаварылі часцей.

Прадавец у прадуктовай краме Кацярына ШАЛКЕВІЧ:

— Дома мы з бацькамі сартуем усе адходы паасобку. Асобна збіраем пластык — гэта часцей за ўсё ёмістасці ад касметыкі, а таксама ўсякія ачышчальныя сродкі. Тэтрапакі мы выкідаем у сметнік для харчовых адходаў. У нас ёсць асобны сметнік для шкла. У сваім пакоі я асобна збіраю паперу, побач з прынтарам у мяне стаіць спецыяльная скрынка. Калісьці мой тата паглядзеў перадачу пра тое, як перапрацоўваюцца адходы, быў уражаны — і ўжо тры гады мы збіраем іх асобна. Часам бачу, што людзі ў кантэйнер для пластыку, шкла выкідаюць харчовыя адходы. І становіцца крыўдна, што яны так могуць рабіць. Каб зрабіць навакольнае асяроддзе хоць трохі чысцейшым, трэба пачынаць з сябе. Вельмі добра, што ў нашым двары ёсць кантэйнер для асобнага збору смецця. І па дарозе на работу вельмі зручна выкідаць у гэтыя бакі пластык і шкло.

Студэнтка Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта Арына КЛІМОВІЧ:

— Я асобна збіраю пластык, хоць спецыяльны кантэйнер знаходзіцца, мякка кажучы, далёка ад майго дома. Часам аддаю пластык бацькам, таму што да іх кантэйнеры знаходзяцца значна бліжэй. Таксама кардон і паперу я выкідваю ў кантэйнер, на якім напісана «Макулатура». Усё астатняе адпраўляю ў звычайную сметніцу. Чаму я пачала гэтым займацца? У нас у сям'і так прынята ўжо некалькі гадоў, з таго часу, як з'явіліся асобныя кантэйнеры. Што датычыцца макулатуры, то звычайна збіраць яе асобна засталася яшчэ са школьных часоў. Дарэчы, цікавы момант: асобна я збіраю пластыкавыя накрыўкі ад бутэлек, таму што яны з'яўляюцца іншым відам пластыку і перапрацоўваюцца асобна. У нас ёсць сябры сям'і, якія перадаюць гэтыя накрыўкі ў профільную арганізацыю. Мяне не радуе той факт, што людзі мала разбіраюцца ў гэтым пытанні. Нам сапраўды патрэбна нейкае інфармацыйнае суправаджэнне, каб жыхары Беларусі выкідалі смецце паасобку.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ. lukashevich@vvi.zda.by

ЗАМЕЖНЫ ВОПЫТ

«ЗЯЛЁНЫЯ» ПРАВІЛЫ

Турысты з Беларусі расказалі, як жыхары іншых краін спраўляюцца з праблемай адходаў

Нагадаем, конкурс аматарскіх рэпартажаў стартваў 15 чэрвеня па ініцыятыве «Аператара другасных матэрыяльных рэсурсаў». Яго мэта — прыцягнуць падарожнікаў да праблемы адходаў і сабраць як мага больш інфармацыі пра «зялёныя» звычкі і правілы замежнікаў. Мы дзелімся некаторымі цікавымі назіраннямі з розных краін свету першых канкурсантаў.

Рым (Італія). Ігар Пашчанка:

— Мясцовыя жыхары з дзяцінства прывучаны сартаваць смецце. На кожнай вуліцы стаяць асобныя скрыні: для харчовых адходаў, шкла, пластыку і паперы, як і ў нас. Вельмі шмат адходаў утвараецца пасля паходу ў краму. Кожны тавар тут пакуюць у пластыкавы латок і закручваюць у цэлафан. Браць садавіну голымі рукамі забаронена. Для гэтых мэт трэба абавязкова надзяваць аднаразовую пальчатку, якая пасля выкарыстання адразу ж адпраўляецца ў смецце. Большасць адходаў — гэта пластыкавыя бутэлькі ад вады, якую п'юць шмат з-за спякоты, і рэкламныя лісты.

Італьянцы заўсёды прыбіраюць за хатнімі жывёламі і за сабой пасля пікніка.

ЗВЯЗДА

У выпадку парушэнняў могуць узнікнуць непрыйемнасці. Аднак з утылізацыяй адходаў у Рыме вялікія праблемы. У некаторых раёнах смецце не вывозяць па шэсць дзён, што прымушае мясцовых жыхароў скандальна з начальствам і запрашаць журналістаў. Часам на вуліцах можна сустрэць малых цемнаскурых людзей, якія падмятаюць вуліцы, за што мясцовыя кідаюць ім манеткі. Але сапраўдная катастрофа — за горадам. Здаецца, што там смецце не вывозяць наогул!

Краснадарскі край (Расія). Таццяна Пераверзева:

— Калі ёсць на свеце рай, то гэта Краснадарскі край. Я аб'ездзіла практычна ўсе чарнаморскае ўзбярэжжа Краснадарскага краю: Джугбу, Геленджык, Анапу, Туап-

сэ... І ўсюды, дзе б я ні была, нават у непрызнанай Рэспубліцы Абхазія, чыста і акуратна. Вуліцы Адлера прыбіраюць кожную раніцу. Прычым выкарыстоўваюць як венкі, так і спецыяльныя прыборы нахшталь пыласоса. Што датычыцца паасобнага збору смецця, то спецыяльныя кантэйнеры, да майго здзіўлення, бачыла толькі на вакзале і ў аэрапорце. Аднак мясцовыя жыхары гэта не спыняе, яны прывозяць смецце і туды. Засмучае толькі, што яго ўсё роўна збіраюць разам са змяшаным. Атрымліваецца, рознакаляровыя кантэйнеры стаяць толькі для галачкі? За тое «безыменныя» скрыні тут на кожным кроку.

Берлін (Германія). Алена Валкоўская:

— Германія — краіна, дзе кожны чалавек плаціць за адходы, якія ўтварае. За вываз смецця ў год выходзіць каля 165 еўра, а за няправільны збор адходаў лічба будзе нашмат вышэйшай. Таму сартаванне смецця для немцаў — натуральная справа. Акрамя стандартных чатырох кантэйнераў, у Германіі ўстаноўлены яшчэ для харчовых і электронных адходаў. Старыя рэчы можна аднесці ў светла-жоўты бак Чырвонага Крыжа. Ён усталяваецца адзін на тры вуліцы. Пры гэтым абутак трэба класці толькі па паках, а вопратку папярэдне мыць і пакаваць у мяшкі. Астатняе смецце можна даставіць у

рэцыклінгавыя канторы. Напрыклад, туды можна адвезці каналу ці нейкія хімічныя адходы.

«Нават самы звычайны выкарыстаны пакецік ад гарбаты проста так не выкінуць: сам пакецік трэба адправіць у «харчовыя адходы», а паперку з заклёпкамі — у «лёгкае ўпакоўкі», — расказала мясцовая жыхарка Алена. — Пляцоўка для смеццевых кантэйнераў каля кожнага дома свая. Яна замыкаецца на ключ, каб нядобрадумленныя жыхары з суседніх дамоў не змаглі ёй скарыстацца, паколькі вываз смецця ў Германіі даволі дарагі. Адходы з бакаў збіраюць штотыдзень, для кожнага віду прывязджае асобная машына».

Па словах Алены, у нямецкіх крамах сталі актыўна адмаўляцца ад пластыкавых пакетаў, прапаноўваючы набыць папяровыя, тканкавыя або нейлонавыя сумкі.

Кацярына КІРЭВА.
katyakiireva@vvi.zda.by

Дасылайце свае «зялёныя» гісторыі з адпачынку да 30 верасня і атрымаеце цікавыя сувеніры. Аўтараў найлепшых рэпартажаў «Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў» узнагародзіць планшэтам і трЗ-плэерамі. Падрабязна пра конкурс, форму заяўкі і правілы для рэпартажаў глядзіце на сайце руху «Цэль 99» <http://target99.by/>.